

11.12.2015

Jakelussa mainitut

**VALTIOVARAINMINISTERIÖN PÄÄTÖS KUNTARAKENNELAIN MUKAISEN
SELVITYSAVUSTUKSEN MYÖNTÄMISESTÄ****Taustaa**

Kuntarakennelaissa (1698/2009) on säädetty kuntien yhdistymistä koskevasta selvitysvelvollisuudesta. Lain 4 b §:n mukaan kunnan on tullut yhdessä muiden kuntien kanssa selvittää laissa säädettyt kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttävää kuntien yhdistymistä lain 4 c - 4 f §:ssä säädettyjen selvityisperusteiden mukaisesti. Kuntarakennelain 41 §:n mukaan kunnalle maksetaan selvitysavustusta selvityisperusteiden osoittamalla selvitysalueella toteutettavan yhdistymisselvityksen kustannuksiin. Säännöksen tarkoituksena on ollut turvata kuntien tehtäväksi säädetyn selvitysvelvollisuuden rahoitus.

Kuntarakennelain 1.12.2015 voimaan tulleella muutoksella on kumottu säännökset kuntauudistuksen toteuttamisesta, jotka koskevat muun muassa kuntien velvollisuutta selvittää yhdistymistä, selvitysvelvollisuuden edellytyksiä sekä selvitysten määräaikoja. Koska kuntien velvollisuus selvittää kuntien yhdistymistä lakkasi, myös säännökset selvitysavustuksesta kumottiin. Lakisääteistä selvitysavustusta maksetaan kuitenkin vielä selvityksiin, jotka ovat käynnistyneet ennen lain voimaantuloa eli selvitysvelvollisuuden voimassa ollessa.

Lakisääteistä selvitysavustusta maksetaan lain 41 §:n mukaan selvityisperusteiden osoittamalla selvitysalueella tai ministeriön päätöksen perusteella niistä poikkeavalla alueella toteutettavan yhdistymisselvityksen kustannuksiin. Avustusta myönnetään selvityskohtaisesti, mutta yksittäinen kunta voi hallinnoida avustuksen hakemisen, käytön ja raportoinnin selvitysalueen puolesta. Avustuksen myöntämisen ehtona on, että kunnat sitoutuvat toteuttamaan selvityksen hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

Avustusta myönnetään yhdistymiseen liittyvästä selvityksestä aiheutuviin erilliskustannuksiin, kuten selvitystehtävää varten osoitetun henkilön palkkakustannuksiin tai ulkopuolisen konsultin suorittamaan selvitystyöhön. Kuntien viranhaltijavalmisteluun avustusta voidaan myöntää siltä osin, kuin pystytään osoittamaan valmistelun koskevan yhdistymisselvitystä. Myös muihin selvittämiseen aiheutuviin erilliskustannuksiin kuten tiedottamiseen, tilastomateriaalin hankintaan, painatuskustannuksiin tai kyselytutkimusten teettämiseen voidaan myöntää avustusta. Avustusta ei myönnetä kokoontumisesta aiheutuviin kustannuksiin tai luottamushenkilötyön puitteissa tapahtuvaan toimintaan.

Avustuksen määrä riippuu yhdistymisselvityksen laajuudesta, mutta on kuitenkin enintään 50 000 euroa selvitystä kohden. Selvityskohtaisen avustuksen määrää voidaan vähentää tilanteissa, jossa kunta osallistuu useampaan kuin yhteen selvi-

tykseen, mutta esim. selvitysalueiden päällekkäisyyden vuoksi selvityksissä voidaan hyödyntää samaa tietopohjaa.

Selvitysavustuksen määrä voi olla korkeintaan 70 % selvityksen hyväksyttävistä arvonnalisäverottomista kustannuksista. Avustukseen sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) on säädetty. Valtionavustuslain 6 §:n mukaan valtionavustus ei saa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta tai hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää.

Selvitysavustuksen lisäksi kunnat voivat hakea samalla hakulomakkeella avustusta yhdistymisselvityksen yhteydessä tapahtuvaan uuden kunnan talouden tervehtyttämiskeinojen selvittämiseen, jos yhdistymisselvitykseen osallistuu kuntarakennelain 4 f §:n mukainen kunnan taloudellista tilannetta koskevan talousperusteen täyttävä kunta. Kuhunkin tällaiseen selvitykseen voidaan maksaa enintään 10 000 euron lisäosa talouden tervehtyttämiskeinojen selvittämiseen. Tarkoituksena on vahvistaa uuden kunnan taloutta ja edellytyksiä vastata palveluista yhdenvertaisesti. Tervehtyttämiskeinojen selvittäminen voidaan teettää ulkopuolisella konsultilla tai tehdä virkatyönä. Lisäosa ei sisälly selvitysavustuksen 50 000 euron enimmäismäärään.

Kunnat voivat hakea selvitysavustusta joko etukäteen arvioituihin kokonaiskustannuksiin perustuen tai selvityksen jälkeen toteutuneiden kustannusten perusteella. Mikäli avustusta haetaan ennen selvitystä tai selvityksen aikana arvioituihin kokonaiskustannuksiin perustuen, tulee hakemukseen liittää aikataulutettu työsuunnitelma yhdistymisselvityksen ja mahdollisen talouden tervehtyttämiskeinoja koskevan selvityksen toteuttamisesta sekä selvityksen arvioitujen kokonaiskustannukset ilman arvonnalisäveroa. Myönnetyn avustuksen ensimmäinen 50 % maksetaan tukipäätöksen yhteydessä ja jälkimmäinen 50 % selvityksen päättymisen ja loppuraportoinnin jälkeen toteutuneet kustannukset huomioiden.

Kunnat voivat hakea selvitysavustusta myös selvityksen päättymisen jälkeen. Tällöin avustus maksetaan kertaluontoisesti toteutuneet kokonaiskustannukset huomioiden.

Hakemukset

Ministeriön ilmoittamaan määräaikaan 1.12.2015 mennessä avustusta hakivat:

- Espoon kaupunki
- Kajaanin kaupunki
- Naantalin kaupunki
- Riihimäen kaupunki
- Varkauden kaupunki sekä
- Viitasaaren kaupunki.

Tämän päätöksen liitteenä 1 on hakemuksista koottu taulukko, jossa hakemukset on arvioitu sekä kuvattu mm. hakemuksen keskeinen sisältö, selvityksen kokonaiskustannukset sekä haetut avustussummat.

Päätös ja sen perustelut

Valtiovarainministeriö päättää hakemusten perusteella myöntää kuntien yhdistymiseen liittyvistä selvityksistä aiheutuviin kustannuksiin vuonna 2015:

1) Espoon kaupungille (selvitysalue Espoo, Kauniainen, Kirkkonummi, Vihti) 50 000 euroa.

2) Kajaanin kaupungille (selvitysalue Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi) 50 000 euroa.

3) Riihimäen kaupungille (selvitysalue Riihimäki, Hausjärvi, Loppi) 50 000 euroa.

4) Varkauden kaupungille (selvitysalue Heinävesi, Joroinen, Leppävirta, Varkaus) 50 000 euroa.

5) Viitasaaren kaupungille (selvitysalue Kannonkoski, Kinnula, Kivijärvi, Pihtipudas, Viitasaari) 50 000 euroa.

Esitetyistä selvityskustannuksista on hyväksytty vain selvityksestä aiheutuvat erilliskustannukset, kuten selvitystehtävää varten osoitetun henkilön palkkakustannukset tai ulkopuolisen konsultin suorittama selvitystyö sekä viranhaltijavalmistelu siltä osin, kuin on pystytty osoittamaan valmistelun koskevan yhdistymisselvitystä.

Naantalın ja Maskun kunnat ovat olleet valtiovarainministeriön asettamassa erityisessä kuntajakoselvityksessä vuonna 2014. Erityisessä kuntajakoselvityksessä on selvitetty myös ko. kuntien yhdistymistä keskenään ja tehty laskelmat yhdistymisen vaikutuksista kuntien talouteen. Koska erityinen kuntajakoselvitys ja selvitysavustus ovat tukimuotoina toisensa poissulkevia, ei Naantalın ja Maskun kunnille myönnetä selvitysavustusta.

Kajaanin kaupunki on hakenut selvitysavustusta esiselvityksen ja varsinaisen selvityksen kustannuksiin. Nämä katsotaan kuitenkin samaksi selvitykseksi silloin, kun selvitettävä alue ei laajene. Avustuksen määrä voi olla enintään 50 000 euroa selvitystä kohden.

Ministeriö maksaa nyt päätettävät avustukset yhtenä eränä joulukuussa 2015. Avustusta saa käyttää hakemuksessa kuvatusta selvityshankkeesta aiheutuviin kustannuksiin.

Valtionavustuksen maksamisen ehtona on, että selvityshanke toteutetaan tai on jo toteutettu hakemuksen mukaisesti kuntien yhdistymisvalmiuksien kartoittamiseksi. Mikäli avustusta on haettu arvioituihin kustannuksiin perustuen, on tiedot toteutuneesta selvityksestä ja sen kustannuksista toimitettava erillisenä raporttina 30.11.2016 mennessä valtiovarainministeriöön. Loppuraportissa edellytetään toteutuneiden kustannusten erittelyä ja todentamista tosittein tai kirjanpito-ottein. Mahdollisesti käyttämättä jäänyt avustus tai sen osa tulee palauttaa valtionavustuslain 20 §:n mukaisesti.

Muutoksenhaku

Valtionavustuslain 34 §:n mukaan tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Tähän päätökseen saa kuitenkin siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään valtiovarainministeriölle.

Anu Vehviläinen
Kunta- ja uudistusministeri

Anu Hernesmaa
Neuvotteleva virkamies

Liite	Yhteenveto hakemuksista
Jakelu	Espoon kaupunki Kajaanin kaupunki Naantalin kaupunki Riihimäen kaupunki Varkauden kaupunki Viitasaaren kaupunki
Tiedoksi	Kehittämisen- ja hallintotoiminto/Merja Tervalahti Suomen Kuntaliitto

Liite 1. Kuntarakennelain 41 §:n mukainen selvitysavustus 2015: avustuksen hakijat, hakemusten keskeinen sisältö, haetut avustussummat, selvitysten kokonaiskustannukset sekä selvitykseen osallistuvien kuntien lukumäärä ja yhteenlaskettu asukasmäärä.

	Hakija/-t (sulkeissa selvitysalueen kunnat)	Hakemuksen sisältö/huomioita	Haettu summa euroa, alv 0	Kokonaiskustannukset (euroa, alv 0)	Kuntia mukana/asukasmäärä yhteensä	Lisäosa eli mukana talousperusteen täyttävä kunta
1	Espoon kaupunki (Espoo, Kauniainen, Kirkkonummi, Vihti)	Avustusta haetaan valmistuneeseen selvitykseen. Kuntien päätökset, tositteet kustannuksista sekä selvityksen loppuraportti on liitetty hakemukseen. Selvitysalue on kuntarakennelain selvityspereustien mukainen.	50 000	vähintään 120 583	4/342 115	-
2	Kajaanin kaupunki (Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltaamo, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi)	Avustusta haetaan v. 2013 valmistuneen esiselvityksen sekä vuonna 2015 valmistuneen selvityksen kustannuksiin. Kuntien päätökset, tositteet kustannuksista sekä selvityksen loppuraportti on liitetty hakemukseen. Selvitysalue on kuntarakennelain selvityspereustien mukainen. Esiselvitys ja varsinainen selvitys katsotaan samaksi selvitykseksi silloin, kun selvitettävä alue ei laajene. Avustuksen määrä voi olla enintään 50 000 euroa selvitystä kohden.	56 673,51	80 962,15	7/73 295	-
3	Naantalın kaupunki (Naantali, Masku)	Avustusta haetaan Naantali-Masku-rakenneselvitystä tukevaan talouden selvitykseen. Avustusta haetaan ulkopuolisen konsultin suorittamaan selvitystyöhön etukäteen arvioituihin kokonaiskustannuksiin perustuen. Naantalın ja Maskun kunnat ovat olleet valtiovarainministeriön asettamassa erityisessä kuntajakoselvityksessä vuonna 2014. Erityisessä kuntajakoselvityksessä on selvitetty myös ko. kuntien yhdistymistä keskenään ja tehty laskelmat yhdistymisen vaikutuksista kuntien talouteen.	7000	10 000	2/28 638	-
4	Riihimäen kaupunki (Riihimäki, Hausjärvi, Loppi)	Avustusta haetaan valmistuneeseen selvitykseen. Kuntien päätökset, tositteet kustannuksista sekä selvityksen loppuraportti on liitetty hakemukseen. Selvitysalue on kuntarakennelain selvityspereustien mukainen.	50 000	100 070,68 (+ vi- ranhaltija- kustan- nuksia 39 547)	3/46 456	-
5	Varkauden kaupunki (Heinävesi, Joroinen, Leppävirta, Varkaus)	Avustusta haetaan valmistuneeseen selvitykseen. Kuntien päätökset, tositteet kustannuksista sekä selvityksen loppuraportti on liitetty hakemukseen. Selvitysalue on kuntarakennelain selvityspereustien mukainen.	63 595,79	90 851,13	4/40 691	-
6	Viitasaaren kaupunki (Kannonkoski, Kinnula, Kivijärvi, Pihtipudas, Viitasaari)	Avustusta haetaan valmistuneeseen selvitykseen. Kuntien päätökset, tositteet kustannuksista sekä selvityksen loppuraportti on liitetty hakemukseen. Selvitysalue ei ole kuntarakennelain selvityspereustien mukainen, mutta ministeriö on myöntänyt poikkeuksen selvityspereustien osoittamasta alueesta.	50 000	90 752,46	5/15 526	-

